

ГАЛИЦЬКІ ЗБРОЙНІ ФОРМУВАННЯ У БОРОТЬБИ ЗА ДЕРЖАВНІСТЬ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ РЕСПУБЛІКИ (СІЧЕНЬ 1917 – ГРУДЕНЬ 1918 рр.)

Досліджуються роль та місце галицьких збройних формувань у боротьбі за ствердження підвалин державності Української Народної Республіки. Визначено провідну роль Українських січових стрільців як основної військової компоненти Центральної Ради та Директорії.

Ключові слова: Українська Народна Республіка, Центральна Рада, Директорія, Січові стрільці, військові формування.

Постановка проблеми та її актуальність. Падіння царату в лютому 1917 р. викликало вибух національної свідомості в українській громадськості, що обумовило необхідність утворення української національної держави. Першим кроком до цього стало створення 17 березня 1917 р. Української Центральної Ради. Вона мала стати тим стрижнем, який об'єднав би всі українські сили. Сформована Центральна Рада прийняла на себе функції управління в українських землях. Утворення Центральної Ради сколихнуло українську громадськість, зокрема військовослужбовців українського походження. Як відзначав Голова Центральної Ради М. Грушевський, ті організаційні завдання, що їх поставила Центральна Рада, “викликали найбільший рух у війську, який послужив на найближчі місяці найсильнішою розчинною силою для українського руху” [1, 16].

5–8 травня 1917 р. відбувся I Всеукраїнський військовий з'їзд, на який прибуло близько 1000 делегатів, що представляли майже 1 млн військовослужбовців-українців. Делегати з'їзду визнали Центральну Раду “єдиним компетентним органом, покликаним вирішувати справи, що

Яровий Віталій Григорович, кандидат історичних наук, Академія сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного, м. Львів.

Ткачук Павло Петрович, доктор історичних наук, професор, Академія сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного, м. Львів.

© Яровий В.Г., Ткачук П.П., 2012

стосуються всієї України”, та вимагали від Тимчасового уряду проголошення принципу національно-територіальної автономії України. З’їзд також висловився за негайну реорганізацію армії згідно з національно-територіальним принципом.

II Всеукраїнський військовий з’їзд, який розпочав свою роботу 5 червня 1917 р., також звернувся з вимогою до Тимчасового уряду розпочати широкий процес українізації армії. Протягом липня – серпня 1917 р. в тилкових гарнізонах України було вже українізовано майже 130 запасних і спеціальних полків, що налічували до 120 тис. солдатів та офіцерів. Крім цього, десятки тисяч солдатів-українців включилися в українізацію фронтових частин [2, 51, 62, 86].

У зв’язку з подіями Першої світової війни на початок 1917 р. на теренах Російської імперії знаходилося понад 2,2 млн військовополонених, зокрема майже 1,9 млн колишніх військовослужбовців австро-угорської армії, серед яких були й західні українці [3, 234]. Влітку 1917 р. у Києві було засновано гуманітарний “Галицько-Буковинський Комітет допомоги жертвам війни”, який опікувався військовополоненими і біженцями з Галичини та Буковини. У липні 1917 р. Комітет звернувся з проханням до Центральної Ради щодо дозволу на створення окремої військової частини з колишніх військовополонених із завданням оборони Центральної Ради та збройної боротьби за відбиття Галичини і Буковини від Австро-Угорщини та об’єднання з Україною. Але керівництво Центральної Ради від цього рішуче відмовилося, оскільки побоювалося звинувачень Тимчасового уряду в тому, що УНР спирається на “австрійців”. У своїх зусиллях виказати лояльність Росії військове керівництво Центральної Ради у вересні 1917 р. рішуче заборонило українізованим полкам приймати до свого складу колишніх полонених галичан [4, 35].

Отже, *предметом дослідження* є роль та місце військових формувань галичан у розбудові державності Української Народної Республіки (січень 1917 – грудень 1918 рр.).

Аналіз попередніх досліджень. Ця наукова проблема доволі широко розглянута у працях таких дослідників, як В. Голубко, В. Кучабський, С. Ріпецький, Р. Дашкевич, Р. Сушко та інших, однак актуальність даної статті зумовлена тим, що крім політичної складової участі галичан у

боротьбі за ствердження УНР ретельно проаналізована її суто військова складова: чисельний склад підрозділів, їх організаційно-штатна структура, озброєння, участь у боях.

Після того як у Петрограді внаслідок жовтневих подій влада перейшла до більшовиків, Центральна Рада постановила “створити Революційний комітет для охорони революції на Україні”. При ньому було створено штаб для організації відсічі контрреволюційним силам. Виходячи з конкретної ситуації, 7 листопада 1917 р. Центральна Рада прийняла свій Третій Універсал, яким проголошувала Українську Народну Республіку [5, 138].

12 листопада 1917 р. у Києві відбулося велике віче, організоване з ініціативи Галицько-Буковинського комітету як протест проти політики Австро-Угорщини щодо надання полякам автономії у Східній Галичині. Учасники віча ухвалили резолюцію про негайну потребу створення галицької військової частини для боротьби проти Австро-Угорщини за визволення українських земель. Генеральний секретар військових справ Центральної Ради С. Петлюра дав згоду щодо формування окремої галицької військової частини і наголосив: “Для того, щоб не допустити до насильства над частиною українського народу треба мати передусім реальну силу. Я вірю, що Галичина і Буковина будуть приєднані до Української республіки” [6].

13 листопада 1917 р. українська преса опублікувала відозву “Тимчасової Головної Ради Галицьких, Буковинських і Угорських українців”, яка закликала добровольців ставати у лави військової формації, яка отримала назву “Галицько-Буковинський курінь Січових Стрільців”. У відозві говорилося: “... Ми галицькі, буковинські і угорські українці, сини єдиного українського народу, в цей важкий час не можемо бути тільки глядачами, а повинні взяти як найдіяльнішу участь в творенні нового ладу на Україні... Сповнюючи цей наш святий обов’язок, ми повинні створити таку силу, яка змогла б допомогти українському народові здобути і закріпити все те, що було проголошено в Третім Універсалі...” [7, 222].

Курінь повинен був входити до складу українізованого полку ім. П. Дорошенка і розташовуватися у казармі по вул. Пирогівській. Командиром Куреня було призначено колишнього сотника російської армії О. Лисенка. За дорученням Комітету 18 листопада 1917 р. Р. Дашкевич відібрав

у Дарницькому таборі військовополонених перших 22 добровольці. Разом з цим Комітет спрямовував до Куреня тих, хто звертався до нього по допомогу і погоджувався служити у війську, а це були в'язні з різних російських таборів полонених, які прибули до Києва. Впродовж місяця до Куреня прибуло майже 200 стрільців, які увійшли до складу першої сотні [8, 223]. Оскільки в Києві не вистачало організованого війська, то першими завданнями стрільців була вартова служба у Київському гарнізоні.

У січні 1918 р. до Куреня почали прибувати військовополонені з Катеринославщини, Кривого Рогу та волзьких полонів. Серед них були командири колишнього Легіону Українських січових стрільців: А. Мельник, В. Кучабський, Р. Сушко, П. Пасіка та інші, які вступили в курінь як рядові. Разом з колишніми командирами УСС, що вже перебували у складі Куреня, – Ф. Черником, І. Смолою, А. Доморадським та іншими, – вони вирішили реформувати Курінь та утворити з нього дисципліноване та боездатне військовоє формування.

19 січня відбулися курінні збори, під час яких командиром був обраний Є. Коновалець, з повноваженнями керування загальними організаційними і політичними справами за допомогою Стрілецької Ради. Курінь отримав назву “І Курінь Січових Стрільців”. До його складу ввійшли курінь піхоти з двох сотень по 200 стрільців, запасна сотня чисельністю 100 стрільців, сотня кулеметників зі 150 стрільцями, гарматна батарея з 12 стрільців. Командний склад, 1-ша, 2-га сотні і гарматна батарея складалися цілкомито з галичан. Зокрема, у 1-й сотні майже 66% становили полонені українці австрійської армії, до 10% – колишні стрільці легіону УСС, а решта – біженці з Галичини [8, 225; 9, 206; 10, 15].

Перше бойове випробування Куреня відбулося під час агресії Радянської Росії у січні 1918 р. 10 січня 1 сотня стрільців (200 військовиків) отримала наказ виїхати до місця бойового призначення у напрямку Полтави із завданням стримати наступаючого ворога. Поблизу станції Кононівна Січові стрільці разом з Куренем коша Слобідської України – Чорними гайдамаками – стримали ворога, але після важкого бою відступили. Оперативна ситуація на фронті змусила командування Лівобережного фронту відкликати сотню на станцію Бобрік у розпорядження С. Петлюри. Під час відступу Січові стрільці роззброїли зрадницький українізований полк ім. С. Наливайка, який збирався наступати на

Київ. Армії УНР було повернено 2500 гвинтівок, 75 кулеметів, 8 гармат та багато іншого військового спорядження [4, 58; 10, 18; 11, 375].

Під час наближення радянського війська до Києва 29 січня 1918 р. у столиці спалахнуло антиурядове більшовицьке повстання. Протягом п'ятиденних запеклих та кривавих боїв Січові стрільці разом із іншими українськими частинами врятували Центральну Раду. Варто відзначити, що в цей час у Бресті відбувалися мирні переговори між делегатами УНР та державами Четвертного союзу за безпосередньою участю Ради народних комісарів Радянської Росії, в ході яких вирішувалася доля Української держави, тому знищення Центральної Ради було б катастрофою [12, 406–407].

Під тиском радянських військових сил, які значно переважали за кількістю оборонців Києва, політичне і військове керівництво Української держави було змушено залишити столицю. 24 січня 1918 р. командування Куреня отримало наказ забезпечити евакуацію Центральної Ради та Ради народних міністрів до Житомира і з успіхом виконало це завдання. Крім цього, на шляху до Житомира стрільці постійно охороняли й державну скарбницю [13, 45-46]. Оскільки існувала реальна загроза захоплення Житомира радянськими військами, політичне і військове керівництво УНР було евакуйовано до Сарн. Курінь Січових стрільців забезпечував плановий відхід центральних органів влади шляхом руйнації шляхів просування радянських військ та відбивав збройні напади ворога.

9 лютого 1918 р. було підписано мирний договір між УНР, з одного боку, і Німеччиною, Австро-Угорщиною, Туреччиною та Болгарією – з іншого. Основний текст договору засвідчував завершення війни між договірними сторонами. УНР зобов'язувалась упродовж першої половини 1918 р. поставити Німеччині та Австро-Угорщині в обмін на промислові товари 60 млн пудів хліба, 2750 тис. пудів м'яса, 400 млн штук яєць, іншу сільськогосподарську продукцію і промислову сировину. З метою кардинально змінити військову ситуацію на теренах України, Рада народних міністрів звернулася до німців і австрійців із проханням сформувати з українців-військовополонених боездатні частини і вислати їх у розпорядження УНР. Надії також покладалися

на українців-галичан, які дістали військовий вишкіл у австро-угорській армії. Німецькі та австро-угорські уряди теж розуміли, що одержати будь-які продовольчі ресурси з України буде куди реальнішим за умов присутності там їхніх військових контингентів. У спільній українсько-австрійській заяві говорилося, що висловлене з української сторони прохання про військову допомогу буде здійснено. 21 лютого 1918 р. німецькі війська почали наступальний рух на територію УНР. Через тиждень в її напрямку рушили австро-угорські частини [14, 252–254].

Під час наступу на Київ Курінь Січових стрільців просувався в авангарді другої ударної групи. 1 березня 1918 р. українське військо опанувало столицю України. Наступного дня до Києва повернулося політичне і військове керівництво УНР. В подальших бойових діях стрільці участі не брали, а виконували охорону владних органів УНР.

Скориставшись ситуацією, командування Куреня поповнювало його лави та вишколювало особовий склад. На початку травня 1918 р. Курінь перетворився на полк у складі трьох куренів по чотири сотні (в сотні 160–170 багнетів). Крім піших сотень, до складу полку ввійшли дві сотні кулеметників (разом 16 кулеметів), загін кінноти (50 шабель) та дві гарматні батареї. Таким чином, полк нараховував майже 3000 військовиків [8, 238].

Навесні 1918 р. загальне становище України дуже ускладнилося. Три роки війни, величезні мобілізації людей, зруйнований за один рік революції добробут призвели до анархії і руїни. Окупація України німецькими та австрійськими військами, які розташувалися на території країни без домовленостей і почали втручатись у цивільне управління: арештовувати, судити та самовільно розстрілювати, викликали у населення велике розчарування у своїй владі. Безсилля Центральної Ради створити міцну владу і налагодити адміністрацію на периферії мало наслідком те, що зникла довіра до неї. Незаможне селянство, так і не отримавши від української влади очікуваної землі, відвернулось від неї. У поміщиків і заможних селян націоналізація їх володінь, якою продовжувала погрожувати Центральна Рада, викликала лютю. Безсилля українського уряду спостерігали й німецькі та австрійські командири. Для Австро-Угорщини та Німеччини весь сенс Брестського договору полягав у забезпеченні хлібом, а зважаючи на

стан Центральної Ради, була очевидною її неспроможність виконати договір, тому союзники втрачали довіру до політичного керівництва країни. Саме тому окупаційні сили вирішили змінити політичне керівництво держави [14, 257–260; 15, 482–485].

Нездатність політичного керівництва держави опанувати ситуацію і досягти необхідного рівня державного та економічного розвитку, наростаюча загроза перетворення України на складову Радянської Росії або на німецьке генерал-губернаторство, тобто у колонію, підштовхнули до консолідації та активізації несоціалістичні сили. Їх лідером був засновник партії “Українська громада”, генерал, почесний отаман Вільного козацтва П. Скоропадський.

З приходом окупаційних сил особливо посилювався рух серед заможного селянства України в оборону власності на землю. З’їзд Української демократично-хліборобської партії (25 березня 1918 р.), на якому було представлено близько двох тисяч делегатів, вимагав негайного припинення соціальних експериментів і партійного засилля соціалістів в Центральній Раді. Але Рада фактично проігнорувала ці вимоги, чим викликала глибоке обурення. Ще непримиреннішу позицію щодо Центральної Ради зайняв “Союз землевласників”, що об’єднував проросійські кола поміщиків і заможних селян. 29 квітня 1918 р. у Києві на з’їзді хліборобів-власників, що проходив під егідою “Союзу землевласників”, П. Скоропадський був обраний гетьманом України. Майже одночасно з цим німці віроломно розігнали Центральну Раду. Виникло нове державне утворення – гетьманат “Українська держава” [16, 41–42].

Наступного дня П. Скоропадський запропонував командуванню Січових стрільців визнати нову владу і перейти на службу до нього, але командир полку Є. Коновалець, висловлюючи погляди Стрілецької ради, відмовився від цієї пропозиції, тому що, на думку стрільців, вони присягали Центральній Раді та підпорядковувались законному уряду держави. 30 квітня 1918 р. стрілецькі казарми оточили німецькі війська, броньовики та артилерія. Галичанам був виставлений ультиматум: або служити новій владі, або скласти зброю. У відповідь вони заявили, що, по-перше, вони складуть зброю лише за умов відводу німецьких військ від казарм, а, по-друге, якщо Президенту УНР М. Грушевському

буде забезпечена недоторканність. Таким чином, полк Січових стрільців припинив існувати [4, 114; 8, 242–243].

Сучасні вітчизняні дослідники відзначають, що сьогодні не існує єдиної позиції в оцінці внутрішньої політики Української держави. Прихильники національно-демократичного напрямку вважають її антинародною та антиукраїнською, негативно оцінюють відновлення гетьманським урядом приватної власності на землю та засоби виробництва. Їх наукові опоненти, навпаки, вважають, що це був вибір демократичного поступу України, бо демократія і приватна власність неподільні [17, 15].

Період гетьманства П. Скоропадського був ще більш суперечливим і неоднозначним, ніж річний період діяльності Центральної Ради. З одного боку, створювалася сильна і спочатку досить ефективна централізована влада, було упорядковано законодавство, відновлена у правах власність, розгорнулось будівництво регулярної армії та флоту. З іншого – інституції, які діяли від імені Української держави, цю державу дискредитували. Під виглядом українського війська нерідко формувалися офіцерські білогвардійські частини, які лише чекали сприятливого часу для виступу. Більшість кабінету міністрів становили члени російської партії кадетів, а місцеві старости були здебільшого або поміщиками, або земськими урядниками. Політика ревізицій на селі та орієнтація уряду П. Скоропадського на великий капітал, поміщицтво – у внутрішній політиці та відтворення “великої Росії” – у зовнішній призвели до ізоляції гетьманської влади. До того ж Німеччина, на військову силу якої спирався режим, зазнала поразку в Першій світовій війні, у країні вибухнула революція. Окупаційна армія почала відхід з території України [18, 12–13; 19, 297–300].

У цій ситуації Стрілецька рада, яка перебувала на нелегальному становищі, вирішила негайно створити власне українську збройну формуацію, тобто відновити Січове стрілецтво. У серпні 1918 р. делегація Стрілецької ради звернулася до П. Скоропадського з пропозицією сформувати військову частину для захисту української державності. Такий дозвіл було отримано і Окремий загін Січових стрільців розпочав формування у Білій Церкві. Станом на 15 листопада 1918 р. формація нараховувала курінь піхоти з чотирьох сотень (20 командирів і 474 стрільця), одну кулеметну сотню (12 кулеметів), одну легку гарматну батарею

(4 гармати), кінну розвідку (30 шабель) та допоміжні підрозділи (всього у загоні було 46 командирів і 816 стрільців) [8, 251].

Вже у травні 1918 р. з'явився перший опозиційний гетьману блок політичних партій. До нього увійшли Українська демократично-хліборобська партія, Українська партія соціалістів-самостійників, Українська трудова партія, Українська партія соціалістів-федералістів, а також Об'єднана рада залізниць України і Головна рада Всеукраїнської поштово-телеграфної спілки. Блок отримав назву Українського національно-державного союзу (УНДС). З ініціативи українських соціал-демократів і представників Української партії соціал-революціонерів (УПСР) на початку серпня 1918 р. блок було перетворено на Український національний союз (УНС). Статут УНС ставив головною метою боротьбу за законну владу в Україні легальними методами. Після того як головою УНС став представник українських соціал-демократів В. Винниченко, його політична платформа стала більш радикальною. Поряд із легальними засобами політичної боротьби почав проявлятися ухил до нелегальних методів, спрямованих на усунення існуючого режиму методами збройного повстання [14, 281–282].

Розпад Австро-Угорської імперії і революція в Німеччині змусили П. Скоропадського налагоджувати контакти з білогвардійською Росією, яку підтримувала Антанта. Після таємних зустрічей із впливовими особами білогвардійців гетьман зробив крутий поворот у політичному курсі Української держави. 14 листопада 1918 р. було оголошено грамоту гетьмана, в якій говорилося: “Нині перед нами нове державне завдання... Після пережитих Росією великих зрушень, умови її майбутнього існування повинні, безумовно, змінитися. На інших принципах, принципах федеративних повинна бути відновлена давня могутність і сила всеросійської держави. В цій федерації Україні належить зайняти одно з перших місць...” [20, 414].

Коли опозиції стали відомими факти таємних зустрічей гетьмана з представниками російського білогвардійського керівництва, було вирішено шляхом повстання скинути існуючу владу і відновити попередню форму державності України. Колегію для керівництва повстанням назвали Директорією. В ніч на 14 листопада 1918 р. на таємному засіданні керівного складу Українського національного

союзу було обрано п'ять осіб керівного складу Директорії під головуванням В. Винниченка [14, 288].

Члени Директорії вважали, що реальною військовою силою, за допомогою якої можливо досягнути успіху під час повстання, є Окремий загін Січових стрільців, створення якого було погоджено з Українським Національним Союзом. Тому члени Директорії відбули до Білої Церкви – міста дислокації загону, а В. Винниченко залишився у Києві. У своїх спогадах щодо Січових стрільців він висловився наступним чином: “Головною нашою силою, на яку я принаймні найбільше сподівався, був полк Січових Стрільців, галичан, що стояли у Білій Церкві. Він мав півтори тисячі багнетів, був зразково дисциплінований і складався з національно свідомого елемента. Цей полк, на думку організації, мав би служити ядром повстання, круг якого гуртувалися би інші наші сили... Січові Стрільці – це єдиний твердий опорний пункт повстання, єдина наша опорна військова сила” [21, 90, 97]. Як бачимо, Голова Директорії майже вдвічі перебільшив військову силу, що була у розпорядженні повстанців.

16-17 листопада 1918 р., за допомогою трьох ешелонів Окремий загін Січових стрільців вирушив у напрямку Фастів – Київ, що означало початок збройного повстання. Спочатку стрільці першого ешелону роззброїли охорону станції Фастів, після чого там було зосереджено повстанський штаб Директорії. Друга група стрільців, у складі майже 300 вояків, з Фастова рушили у напрямку Києва, але поблизу станції Васильків, під Мотовилівкою, зіткнулася з гетьманськими збройними формуваннями, які, за свідченнями учасників тих подій, нараховували понад 3000 військово-службовців. У цьому запеклому бою галичани перемогли і посунулися у напрямку Києва. Після розгрому прибічників П. Скоропадського поблизу Мотовилівки, військовослужбовці Української держави почали масово переходити на бік повстанців. 12 грудня 1918 р. українські повстанські війська розпочали наступ на Київ і 14 грудня захопили столицю України. Того ж самого дня П. Скоропадський відмовився від влади і 19 грудня 1918 р. відбулося урочисте прибуття Директорії до Києва [12, 452–456].

Висновки. Отже, місце і роль галицьких Січових стрільців у боротьбі за державність Української Народної Республіки характеризуються безкомпромісною позицією у захисті суверенітету і незалежності УНР, захистом оплоту української

державності – Української Центральної Ради, активною участю у відновленні попередньої форми державності України в часи гетьманської Української держави.

1. *Грушевський М.* Новий період історії України за роки від 1914 до 1919 / М. Грушевський. – К.: Либідь, 1992. – 46 с.
2. *Голубко В.* Армія Української Народної Республіки 1917–1918. Утворення та боротьба за державу / В. Голубко. – Львів: Кальварія, 1997. – 288 с.
3. Гражданская война и военная интервенция в СССР: Энциклопедия / Гл. ред. С.С. Хромов. – М.: Сов. Энциклопедия, 1983. – 704 с.
4. *Кучабський В.* Корпус Січових Стрільців. Воєнно-історичний нарис. Ювілейне видання 1917–1967 / В. Кучабський. – Чикаго, 1969. – 663 с.
5. Історія України: курс лекцій: у 2 кн. – Кн. 2: XX століття / Л.Г. Мельник, В.Ф. Верстюк, М.В. Демченко та ін. – К.: Либідь, 1992. – 464 с.
6. Письмо Генерального Секретаріату Військових Справ до “Галицько-Буковинського Комітету” // Народна воля. – 1917. – 12 листопада.
7. *Дорошенко Д.* Історія України 1917–1923 рр. – Т. I: Доба Центральної Ради / Д. Дорошенко. – Ужгород: Свобода, 1932. – 437 с.
8. *Ріпецький С.* Українське Січове Стрілецьтво / С. Ріпецький. – Львів: Наукове товариство ім. Т. Шевченка, 1995. – 357 с.
9. *Дашкевич Р.* Артилерія Січових Стрільців у боротьбі за Золоті київські ворота / Р. Дашкевич. – Нью-Йорк: Червона Калина 1965. – 205 с.
10. *Сушко Р.* Січові Стрільці за Центральної Ради / Р. Сушко // Історичний Календар-альманах Червоної Калини на 1928 рік. – Львів, 1927. – С. 9–37.
11. *Тинченко Я.* Перша українсько-більшовицька війна (грудень 1917 – березень 1918) / Я. Тинченко. – К.–Львів: Ін-т українознавства НАН України, 1996. – 371 с.
12. Історія українського війська (від Княжих часів до 20-х років ХХ ст.) / І. Крип'якевич, Б. Гнатович, З. Стефанів та ін. / Упор. Б.З. Якимович. – 4-те вид., змін. і доп. – Львів: Світ, 1992. – 712 с.
13. *Крезуб А.* З Києва до Сарн і назад / А. Крезуб // Історичний календар-альманах Червоної Калини на 1938 рік – Львів, 1937. – С. 45–54.
14. *Литвин В.М.* Україна: доба війн і революцій (1914–1920 рр.) / В.М. Литвин. – К.: Альтернативи, 2003. – 488 с.
15. *Полонська-Василенко Н.* Історія України у 2-х т. – Т. 2: Від середини XVII століття до 1923 р. / Н. Полонська-Василенко. – К.: Либідь, 1992. – 606 с.

16. *Гошуляк І.Л.* Про причини поразки Центральної Ради / І.Л. Гошуляк // Український історичний журнал. – 1994. – № 1. – С. 31–44.
17. *Грибоедов С.В.* Українська Держава гетьмана П. Скоропадського: історіографічне дослідження: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. істор. наук: спец. 07.00.06 “Історіографія, джерелознавство та спеціальні історичні дисципліни” / С.В. Грибоедов. – К., 2001. – 19 с.
18. *Грабовський С.* Українське державотворення революційної доби: виклики часу і відповіді нації / С. Грабовський // Розбудова держави. – 1997. – № 12. – С. 3–16.
19. *Бойко О.Д.* Історія України / О.Д. Бойко. – К.: Академія, 1999. – 568 с.
20. *Дорошенко Д.* Історія України 1917–1923 рр. Т. II: Українська гетьманська держава. 1918 / Д. Дорошенко. – Ужгород: Свобода, 1930. – 510 с.
21. *Винниченко В.* Відродження нації / В. Винниченко. – Київ–Відень, 1920. – Ч. III. – 535 с.

Надійшла до редколегії 24.02.2012 р.

Рецензент: *І.В. Репін*, кандидат історичних наук, доцент, Академія сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного, м. Львів.

Яровой Я.Г., Ткачук П.П.
ГАЛИЦКИЕ ВООРУЖЕННЫЕ ФОРМИРОВАНИЯ В БОРЬБЕ ЗА ГОСУДАРСТВЕННОСТЬ УКРАИНСКОЙ НАРОДНОЙ РЕСПУБЛИКИ (январь 1917–декабрь 1918 гг.)

Исследуется роль и место галицких вооруженных формирований в борьбе за утверждение основ государственности Украинской Народной Республики. Определена главенствующая роль Украинских сечевых стрельцов как основной военной компоненты Центральной Рады и Директории.

Ключевые слова: Украинская Народная Республика, Центральная Рада, Директория, Сечевые стрельцы, военные формирования.

Yarovy Y., Tkachuk P.
THE GALICIAN ARMED FORMATIONS IN THE STRUGGLE FOR THE STATEHOOD OF THE UKRAINIAN NATIONAL REPUBLIC (january 1917 – december 1918)

This article investigates the role and place of the Galician armed formations in the struggle for the consolidation of statehood foundations of the Ukrainian National Republic. The Ukrainian Sich Riflemen are determined the major military components of the Central Council and Directory.

Key words: the Ukrainian National Republic, the Central Council, Directory, Sich Riflemen, military formations.